

4.9. УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ЗАЈЕДНИЧКИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

1. ЗАЈЕДНИЧКИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Под заједничким студијским програмом (ЗС-програм) подразумева се студијски програм за стицање свих облика заједничких диплома који организују и изводе више високошколских (**институција**) **установа** са статусом правног лица. Заједнички студијски програми које организују и изводе више високошколских установа **могу водити** (**акредитују се ако воде**) стицању заједничке дипломе, двоструке (две) дипломе, или једне дипломе коју издаје домаћа **високошколска** установа (**или институција**) која је за то споразумно одређена.

2. ИЗВОЂЕЊЕ ЗАЈЕДНИЧКИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

ЗС-програми се могу организовати из једне или из више области (Интердисциплинарни- мултидисциплинарни-трансдисциплинарни - ИМТ студијски програми) на свим нивоима и за обе врсте студија високог образовања. Заједнички студијски програм могу да изводе високошколске установе (**које**):

1. које појединачно имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм **или** (**и**)
2. које су заједнички акредитоване за извођење ЗС-програма.

У првом случају ЗС-програм може да се изводи када га усвоје надлежни органи високошколских установа које га организују и које имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм. Надлежни органи усвајају Документ о реализацији заједничког студијског програма или ИМТ програма на нивоу Универзитета, у коме се дефинишу сви елементи који обезбеђују испуњење одговарајућих стандарда за извођење ЗС-студијског програма. (**У њему су одлуке о усвајању Документа на стручним органима ВУ**). Основни елементи садржаја Документа су:

- Подаци о студијском програму (**СП**) којима се доказује испуњеност стандарда, и
- Специфичности

Специфичности обухватају:

1. Ангажовање кадровских, материјалних и просторних ресурса сваке високошколске установе (ВУ) посебно,
2. Извештај из електронског формулара за СП у целини и за сваку високошколску установу (ВУ) посебно,
3. Локација извођења СП у времену и по деловима СП,
4. Обавезе сваке високошколске установе у процесу извођења СП (од конкурса до издавања дипломе),
5. Извори финансирања и начин покривања трошкова.

У другом случају, материјал за акредитацију ЗС-програма заједнички подносе две или више високошколских установа које имају статус правног лица и које морају имати дозволу за рад издату од стране ресорног министарства Републике Србије (Министарства просвете Србије). Уколико је нека од високошколских установа регистрована у другој земљи, она мора бити акредитована у тој земљи.

3. ЗАХТЕВ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ЗАЈЕДНИЧКИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА (ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА)

Две или више високошколских установа могу поднети захтев за акредитацију ЗС-програма ако заједно обезбеђују више од 70% компетентног наставног кадра, у радном односу са пуним радним временом, потребног за реализацију студијског програма. Материјал за акредитацију је јединствен, тако да захтев за акредитацију заједно подносе све укључене високошколске установе или установа коју оне овласте за то. У документацији за акредитацију потребно је навести све елементе који дефинишу учешће сваке високошколске установе у реализацији студијског програма.

4. АКРЕДИТАЦИЈА ЗАЈЕДНИЧКИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Сваки студијски програм се акредитује посебно, и као такав треба да испуњава све предвиђене стандарде, при чему је потребно обезбедити испуњеност стандарда на основу преосталих расположивих ресурса

(кадровских, материјалних и просторних) који нису ангажовани на другим студијским програмима високошколских установа-подносилаца захтева који су акредитовани или су у поступку акредитације. У реализацији студијског програма могу се појавити и компетентни наставни кадрови из других високошколских установа, уколико је обезбеђена сагласност наставно-научног већа матичне установе, у којој је назначена врста, обим и време ангажовања на конкретном студијском програму

5. МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЗАЈЕДНИЧКИХ СТУДИЈСКИХ (ЗС) ПРОГРАМА

ЗС-програми се остварују у седиштима акредитованих високошколских институција, при чему се прецизно дефинишу делови студијског програма који се реализују у појединим седиштима. У зависности од захтева и испуњења стандарда, Комисија за акредитацију и проверу квалитета може одобрити истовремену реализацију студијског програма у седиштима високошколских установа за одобрене бројеве студената. Високошколске установе, у оквиру једног или више нивоа студија, могу акредитовати више ЗС-програма, при чему су обавезне да за сваки програм наведу број студената који се уписује и документују испуњење стандарда. У уверењу за акредитацију ЗС- програма се дају сви потребни елементи који дефинишу учешће сваке високошколске установе у испуњавању стандарда и реализацији студијског програма.

6. КОНКУРС, ДИПЛОМЕ

Конкурс за упис студената на ЗС-програме заједнички објављују акредитоване високошколске установе за реализацију одговарајућих ЗС- програма. Диплому и додатак дипломи потписују овлашћена лица акредитованих високошколских установа које учествују у реализацији ЗС- програма у случају заједничке дипломе, односно лица која су овлашћена да издају двоструку диплому, или лице које по споразуму учесника у програму издаје једну диплому. Уколико је високошколска установа у саставу универзитета, диплому и додатак дипломи потписује и ректор универзитета.

7. ДИПЛОМА И ДОДАТАК ДИПЛОМИ

Диплома и додатак дипломи се издају на прописаном обрасцу на српском језику ћириличким писмом, на језику организатора заједничког програма и на енглеском језику. Када се настава остварује на језику националне мањине, односно на неком од светских језика, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично на српском језику ћириличним писмом и на језику и писму на којем се изводи настава.

ДОПУНА УПУТСТВА ЗА ПРИПРЕМУ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ЗАЈЕДНИЧКИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Заједнички студијски програм докторских студија задовољава следеће опште услове:

- **Основни задатак** Сарадња високошколских установа у извођењу заједничког студијског програма докторских студија допринеси унапређењу истраживачких активности високошколских установа које га реализују и студената у кључених у програм.
- **Реализација** Заједнички студијски програм докторских студија обезбеђује студентима интегрисану истраживачку и образовну платформу преко које имају приступ информацијама о истраживачким активностима везаним за студијски програм и наставним материјалима свих курсева предвиђених курикулумом студијског програма.
- **Руководиоци** Свака високошколска установа одређује особу из реда наставника ангажованих на студијском програму одговорну за реализацију студијског програма (у даљем тексту руководиоца). Руководиоци се редовно састају и имају следеће надлежности:
 - координирају процес избора кандидата за упис на заједнички студијски програм;
 - надгледају реализацију студијског програма у циљу осигурања највишег могућег нивоа квалитета;

- извештавају надлежне органе високошколских установа о активностима на програму.

- **Упис** Конкурс за упис студената на заједнички студијски програм докторских студија заједнички објављују све високошколске установе које учествују у његовој реализацији. Конкурс садржи услове за упис, висину школарине, као и број студената који се уписује на сваку високошколску установу.

- **Праћење напредовања студената**

- Високошколска установа на коју је студент уписан одговорна је за индивидуални истраживачки програм студента. Представницима осталих високошколских установа доступни су сви релевантни подаци и пружена је могућност да дају коментаре.

- У случају да студент током докторских студија борави на више високошколских установа које заједнички организују студијски програм, одговорност за организовање активне наставе (предавања и студијског истраживачког рада) лежи на установи на којој се студент налази.

- **Дисертација**

- Начин и поступак припреме и одбране докторске дисертације уређују се општим актима високошколске установе на коју је студент уписан, којим се дефинише прихватање теме и одређивање ментора, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној одбрани. Све комисије које се формирају у том поступку (Комисија за оцењивање подобности кандидата и теме, Комисија за преглед и оцену докторске дисертације и Комисија за одбрану докторске дисертације) у свом саставу имају представнике најмање две високошколске установе које заједнички организују студијски програм докторских студија и једног спољног члана.

- Све високошколске установе које учествују у реализацији заједничког студијског програма добијају правовремену информацију о поступку припреме и одбране свих докторских

дисертација и имају могућност да дају примедбе у поступку одлучивања.

- **Финансирање заједничких докторских студија.** Свака високошколска установа одговорна је за сопствене трошкове који настају учешћем у реализацији заједничког студијског програма докторских студија. Студенти уплаћују школарину на рачун високошколске установе на коју су уписани. Финансирање дужих боравака студента на другој високошколској установи уређује се посебним споразумом.
- **Молбе и жалбе** За студентске молбе и жалбе надлежна је високошколска установа на коју је студент уписан. Остале високошколске установе ће:
 - ставити на располагање надлежној установи све информације о предметној молби или жалби којима располажу;
 - бити упознате од стране надлежне установе са свим информацијама у вези предметне молбе или жалбе којима располажу остале високошколске установе;
 - имати могућност да дају примедбе у поступку одлучивања.